PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU KHOA HỌC TRONG TLH

BÀI 1
GIỚI THIỆU

PHẠM THỊ THỦY TIÊN

Tien.phamthithuy2386@hoasen.edu.vn

T9/2019

Kết quả cần đạt của môn học (LOs)

Sau khi học xong môn học này, SV được kỳ vọng có thể:

1. Xác định được lĩnh vực mình thật sự quan tâm trong Tâm lý học;
2. Mô tả và thảo luận những khái niệm trong các phương pháp và cách thiết kế nghiên cứu khác nhau trong Tâm lý học;
3. Phân tích có tính phản biện đối với những nghiên cứu khoa học được công bố rộng rãi hoặc thông qua các phương tiện truyền thông;
4. Phân tích và giải thích được các dữ liệu định lượng;
5. Cộng tác và thực hiện các dự án nghiên cứu tâm lý học với nhóm học tập;
6. Thuyết trình kết quả nghiên cứu một cách mạch lạc, súc tích.

Kế hoạch dạy & học

Tuần	Ngày	Nội dung	Tài liệu đọc
1	12 Sep	Giới thiệu môn học Các đặc trưng của nghiên cứu khoa học	Cozby & Bates, Chương 1
2	19 Sep	Phương pháp chọn đề tài và đặt câu hỏi nghiên cứu	Cozby & Bates, Chương 2
3	26 Sep	Tổng quan tài liệu (literature review)	Cozby & Bates, Chương 2
4,5	3, 10 Oct	Chọn thiết kế nghiên cứu	Cozby & Bates, Chương 4, 8, 9, 10, 11, 14
6	17 Oct	Chọn mẫu	Cozby & Bates, Chương 7
7	24 Oct	Thu thập dữ liệu	Cozby & Bates, Chương 5,6
8	31 Oct	Lập kế hoạch phân tích dữ liệu	Cozby & Bates, Chương 12, 13
9	7 Nov	Mô tả kết quả	Cozby & Bates, Chương 12, 13
10	14 Nov	Thi giữa kỳ	
11	21 Nov	Phân tích kết quả với SPSS : Lý thuyết và thực hành	Tài liệu được chỉ định sau
12	28 Nov	Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu	Cozby & Bates, Chương 3
13	5 Dec	Phương pháp nghiên cứu định tính	Tài liệu được chỉ định sau
14, 15	12, 19 Dec	**Báo cáo đề án nghiên cứu** - Từng nhóm trình bày đề cương/báo cáo nghiên cứu của nhóm. **Nhận xét và đúc kết môn học**	

Kiểm tra đánh giá

Thành phần	Thời lượng	Tóm tắt biện pháp đánh giá	Trọng số	Thời điểm
Điểm quá trình (Bài tập thường xuyên)	Phân bố trong mỗi buổi học	Cá nhân hoặc theo nhóm	20%	Trong suốt tiến trình học
Thi giữa kỳ	45 phút	SV làm bài kiểm tra trên giấy tại lớp	30%	Tuần 10
Đề án cuối kỳ	30p/Nhóm	Sinh viên thực hiện dự án nghiên cứu tâm lý và báo cáo tại lớp	50%	Báo cáo vào tuần 14, 15
• Ghi chú: Sinh viên sẽ không được công nhận hoàn thành tín chỉ của môn học này nếu vắng quá 30% tổng số tiết (vắng từ 5 buổi trở lên).				

Tài liệu tham khảo

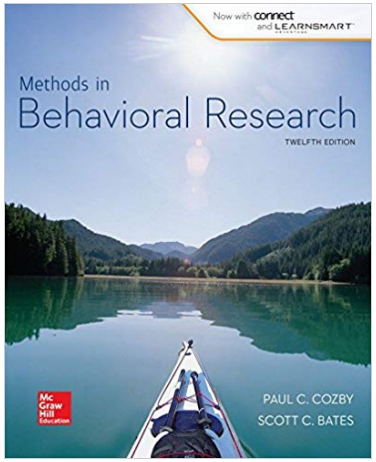

Cozby P.C. & Bates S.C. (2015), 12th ed. Methods in behavioral research. New York: Mc GrawHill Education.

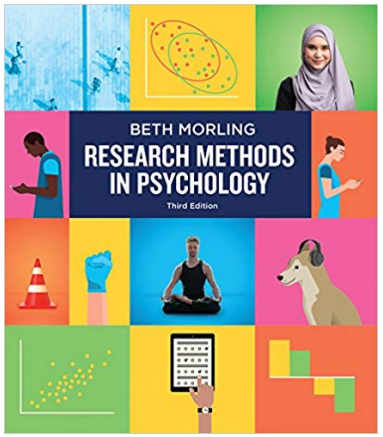

Morling B. (2018), 3rd ed. Research methods in Psychology: Evaluating a world of information. London: W.W. Norton & Company, Inc.

Đầu ra của buổi học (LOs)

Sau buổi học này, SV được kỳ vọng có thể hiểu và mô tả được:

1. Phương pháp nghiên cứu khoa học (PPNCKH) là gì?
   - Quy nạp và diễn dịch
   - Diễn dịch giả thuyết
   - Chu kỳ khoa học
   - PP định tính và định lượng
2. PPNCKH tuân theo những nguyên tắc nào?
3. Dùng PPNCKH để làm gì?
4. Quy trình NCKH gồm có các bước nào?

Tại sao cần học phương pháp khoa học?

Not all scientific studies are created equal !

Phương pháp ngoài khoa học

Phương pháp khoa học

- Là một cách tư duy (a way of thinking) -> chúng ta áp dụng trong đời sống hằng ngày.

- Là một hệ thống tư duy (a system of thought) -> nhà khoa học đi tìm câu trả lời về thế giới xung quanh.

Quy nạp

Quan sát A1

Quan sát A2

Quan sát A3

….

Quy luật/ Kết luận cái tổng thể A

- NHƯNG…

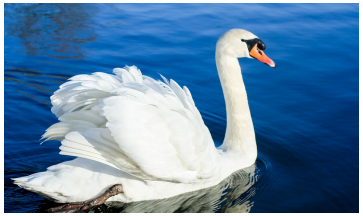
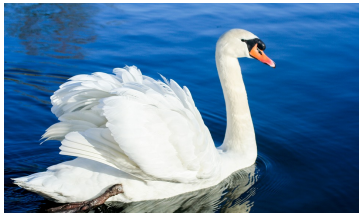
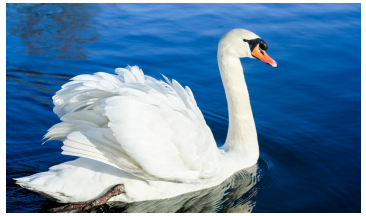

….

A_1 A_2 A_3 A_4

=> Tất cả thiên nga trên đời đều màu trắng?

Diễn dịch

- Quy luật/ Kết luận cái tổng thể A → Quan sát A3, A4, A5,…

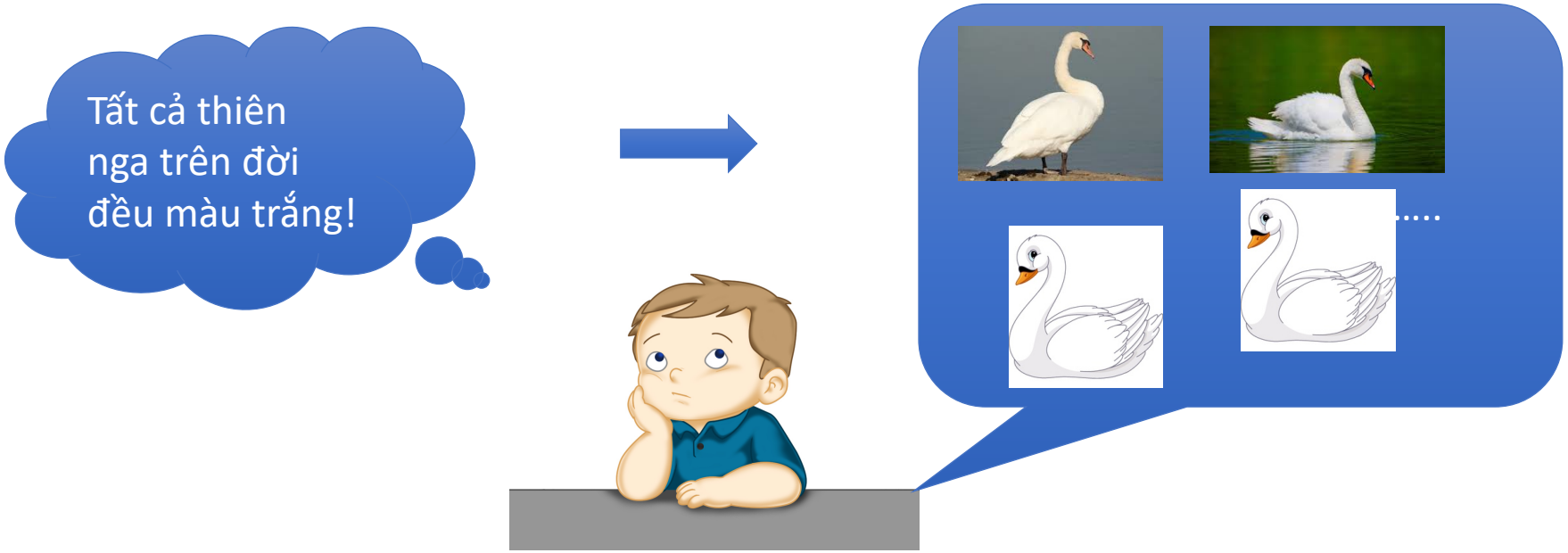

Diễn dịch – giả thuyết

- **Nếu** Quy luật/ Tổng thể A đúng, **thì** Quan sát A4, A5, A6,… phải đúng.

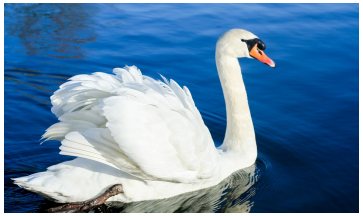
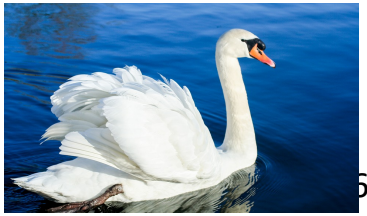

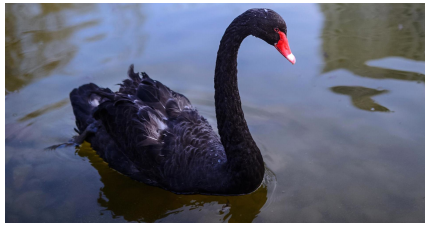

$\Rightarrow$Giả thuyết sai. Kết luận ban đầu bị bác bỏ.

Phương pháp khoa học

- Trong khoa học tự nhiên
  - Thực nghiệm (empiricism)
  - Diễn dịch-giả thuyết (hypothetico- deductive method)

- Trong khoa học xã hội
  - Thực nghiệm kiến tạo (constructivist empiricism)
  - Diễn dịch-giả thuyết (hypothetico- deductive method)

Chu kỳ khoa học (Empirical cycle)

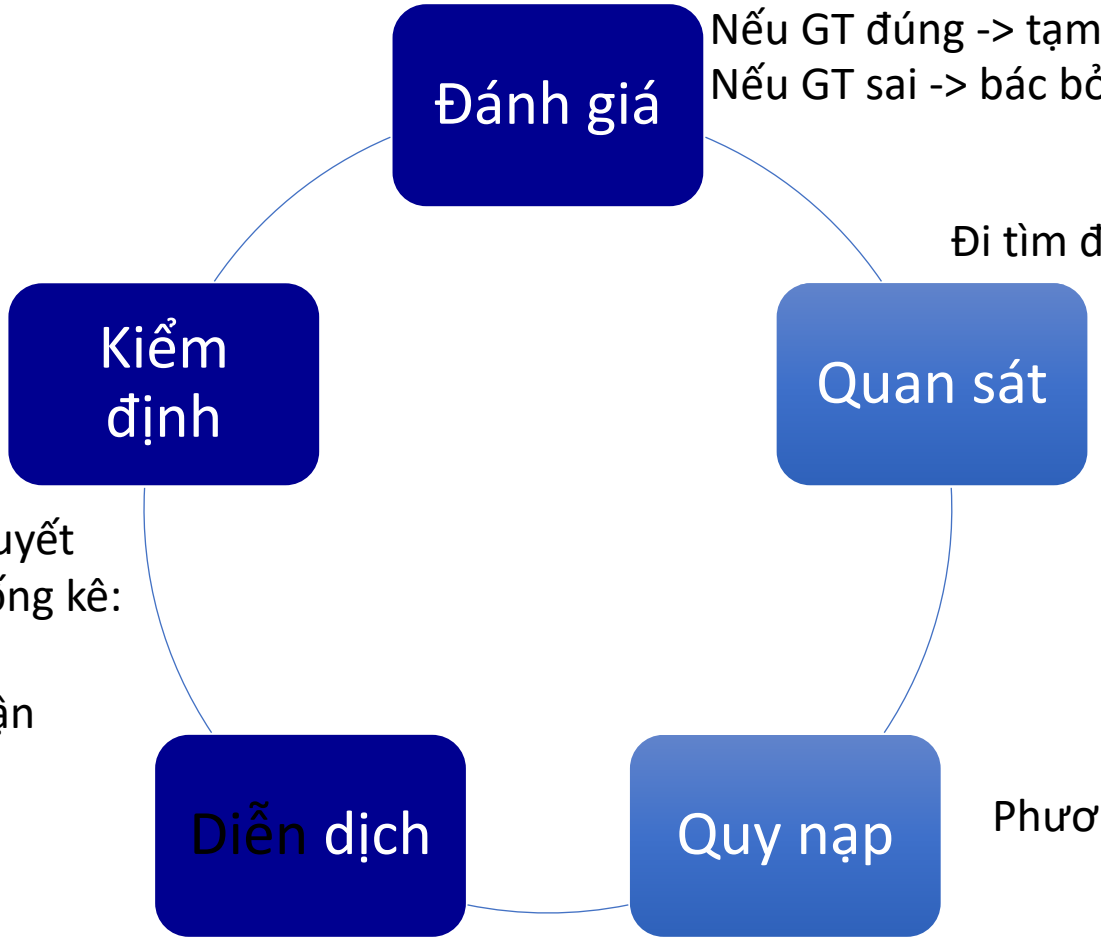

Nếu GT đúng -> tạm thời chấp nhận
Nếu GT sai -> bác bỏ hoặc điều chỉnh

Đi tìm đề tài nghiên cứu

Phương pháp định tính

Phương pháp định lượng
Đề ra giả thuyết

Kiểm định giả thuyết
bằng công cụ thống kê:
-Thống kê mô tả
-Thống kê suy luận

Nguyên tắc trong phương pháp khoa học

1. Có thể kiểm tra bằng thực nghiệm (empirical testable)
2. Có thể lặp lại (replicable)
3. Khách quan (objective)
4. Minh bạch (transparent)
5. Có thể phản nghiệm (falsifiable)
6. Nhất quán trong lập luận (logically consistent)

1) Có thể kiểm tra bằng thực nghiệm?

2) Có thể lặp lại?

Tuần 1

Tuần 2

3) Khách quan?
4) Minh bạch?

Mình rất thích dụi đầu như vầy, thiệt đã quá đi!!!!
MEOW MEOW

5) Có thể phản nghiệm?

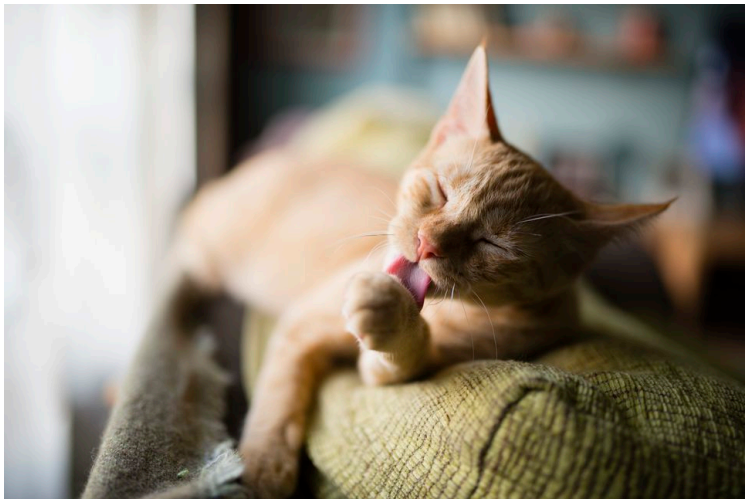

6) Nhất quán trong lập luận?

Mục đích của nghiên cứu khoa học

Mô tả

Giải thích

Dự báo

Kiểm soát

Các bước tiến hành một NCKH

1. Xác định vấn đề và câu hỏi nghiên cứu
2. Thiết kế nghiên cứu
3. Thu thập dữ liệu
4. Phân tích dữ liệu
5. Mô tả & diễn giải kết quả phân tích
6. Kết luận và công bố

Câu hỏi thảo luận

Tâm lý học có phải là một ngành khoa học không? Hãy thảo luận và giải thích quan điểm của bạn trong nhóm 2-3 người.

Câu hỏi ôn tập

1. Phương pháp nghiên cứu khoa học là gì?

1. Phương pháp nghiên cứu khoa học tuân theo những nguyên tắc nào?

2. Dùng phương pháp nghiên cứu khoa học để làm gì?

3. Quy trình nghiên cứu khoa học gồm có các bước nào?